

Primair Onderwijs

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

J.J.M. Postma
T +31 6 15 03 83 61
j.j.m.postma@minocw.nl

Onze referentie

Bijlagen

1. Servicedocument aanvullende maatregelen heropening PO

Datum 3 februari 2021

Betreft Een verantwoorde heropening van het basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs

Geachte leraren, onderwijsondersteuners, schoolleiders, en bestuurders,

Afgelopen weekend, op 31 januari, heeft het kabinet kunnen besluiten dat de basisscholen, scholen voor speciaal basisonderwijs en scholen voor speciaal onderwijs vanaf 8 februari weer de deuren mogen openen. Dat is heel erg goed nieuws voor kinderen, nieuws waar we de afgelopen weken erg op gehoopt hebben. Voor hen ben ik ontzettend blij, dat zij weer een plek hebben om overdag naartoe te gaan, een plek waar zij kunnen leren en spelen en waar ze met leeftijdsgenoten kunnen zijn. En ik weet dat zoveel leraren, schoolleiders, ondersteunend personeel en bestuurders hun leerlingen dolgraag weer willen verwelkomen op school. Voor hen doen jullie het immers elke dag. Ik ben jullie allemaal buitengewoon dankbaar voor het vele harde werk, wat jullie in het afgelopen jaar allemaal uit de kast hebben getrokken om leerlingen zo goed mogelijk onderwijs te kunnen blijven bieden. Tegelijkertijd zie ik dat er zorgen zijn, en die hoor ik ook van jullie en jullie vertegenwoordigers. Die zorgen zijn niet weg, en bij sommigen in de afgelopen tijd zelfs toegenomen.

Ik snap die zorgen. Hoe graag we de scholen ook wilden openen, voor het kabinet was het geen gemakkelijk besluit. Hier hebben we intensief over gesproken, met het Lerarencollectief, de AVS, CNV Onderwijs, de AOb, de PO-Raad, FvOv, LECSO en Ouders & Onderwijs. Ook voor het OMT was het een moeilijk advies om te geven, dat hebben ze ook kenbaar gemaakt. In de samenleving zijn de besmettingscijfers nog steeds hoog, en ook op en rond de school zijn de risico's niet nul. De nieuwe virusvarianten blijken besmettelijker te zijn dan de oude variant. De besmettelijkheid bij kinderen is echter ook bij deze variant veel minder dan bij volwassenen. Omdat besmetting nooit 100% uit te sluiten is, nemen we maatregelen om risico op verspreiding in de school zo veel mogelijk te beperken. Een risico is dus aanwezig, maar dit risico is aanvaardbaar, zeker met de maatregelen om dat risico zoveel mogelijk te beperken. De uitwerking van deze maatregelen uit het zogeheten generiek kader staan in het bijgestelde servicedocument funderend onderwijs en corona, dat jullie bijgevoegd treffen. In deze brief wil ik jullie meenemen in waarom het verantwoord is om het primair onderwijs te heropenen, en wat we samen kunnen én moeten doen om dat ook

verantwoord te laten plaatsvinden. We hebben altijd benadrukt dat we niemand houden aan het onmogelijke, en corona kan zorgen voor overmachtsituaties, waarin scholen organisatorische maatregelen moeten treffen. Desondanks heb ik er vertrouwen in dat de scholen op 8 februari op deze manier open kunnen.

Onze referentie

Wat we zien in de cijfers

In de afgelopen maanden hebben we de besmettingscijfers in Nederland weer snel zien stijgen. In december was de trend zo slecht, en de oplopende druk op de zorg zo hoog, dat we ook de scholen hebben moeten sluiten. Ik benadruk dat dit was omdat het beeld in de samenleving als geheel zo ernstig was dat we contacten en reisbewegingen snel heel ver omlaag moesten brengen, niet omdat de situatie binnen de scholen heel zorgelijk was. In de afgelopen weken hebben we hierbij ook gezien dat de Britse variant de oude variant van het virus aan het inhalen is. Het RIVM concludeert op dit moment dat kinderen minder besmettelijk zijn dan volwassenen, ook onder de nieuwe 'Britse' variant. Ook bij leraren en onderwijspersoneel vinden besmettingen plaats; die worden meestal door volwassenen onderling overgedragen. Dit wordt door het RIVM wekelijks gevolgd en op de RIVM-website beschikbaar gesteld.¹ Over de besmettingen onder onderwijspersoneel meldt het RIVM het volgende:

*"Vanaf 31 augustus 2020 tot en met 10 januari 2021 zijn ruim 390.000 mensen die werkzaam zijn in het onderwijs of kinderopvang getest. Van deze testen was 9% positief. Dit percentage is lager dan het totaal van 14% bij de ruim 3,7 miljoen volwassenen getest in de teststraten in deze periode."*²

Het verloop van deze percentages kan men zien in onderstaande tabel. Ik wijs vooral op de weken in november en december, toen de scholen nog geopend waren, waar het percentage twee tot drie procent lager was bij basisschool- en BSO-personeel dan bij de gehele populatie.³

% positieve tests van totaalaantal tests	18 - 24 jan	11- 17 jan	4 - 10 jan	28 dec - 3 jan	21- 27 dec	14 - 20 dec	7 - 13 dec	30 nov - 6 dec
Kinderopvangpersoneel	6,9	8,8	10,7	12,2	11,1	11,8	9,9	9
Basisschool- en BSO- personeel	5,5	7,3	9,2	10,9	11,3	12,3	8,9	7,8
Middelbaar onderwijspersoneel	4,5	6,9	8,1	9	10,1	12	9	8,9
Hoger onderwijspersoneel	5,6	6,5	7,3	8,9	9,8	12,2	10,1	8,5
Percentage positieve tests gehele populatie	11	11	12,9	13,7	13	13,7	12,1	11,7

Aanscherping bron- en contactonderzoek (BCO) bij kinderen

In het bron- en contactonderzoek werden kinderen op school tot op heden niet meegenomen als 'nauwe contacten'. Onder deze categorie vielen tot voorheen alleen volwassenen en kinderen ouder dan 13, die langer dan 15 minuten op minder dan 1,5 meter afstand contact hebben gehad met een besmet persoon. Vanaf nu gelden kinderen tot 12 jaar die op deze manier in contact zijn geweest wel als nauwe contacten. Wanneer een kind op school of de kinderopvang (inclusief noodopvang) positief wordt getest gaat in principe de hele klas of groep als 'nauw contact' in thuisquarantaine voor 5 dagen. Na 5 dagen kunnen zij getest

¹ <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/actueel/wekelijkse-update-epidemiologische-situatie-covid-19-in-nederland>

² <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/kinderen>

³ <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/actueel/wekelijkse-update-epidemiologische-situatie-covid-19-in-nederland>

worden. Bij een negatieve test mag een kind de volgende dag weer naar school. Als niet wordt getest duurt de quarantaine 10 dagen. Alleen wanneer een school heeft georganiseerd dat kinderen onderling beperkt contact hebben, bijvoorbeeld door vaste kleine groepjes te vormen, kan in overleg met de GGD bekeken worden of een deel van de leerlingen beschouwd kan worden als overige contacten (categorie 3). In dat geval geldt dat het testen op dag 5 en thuisquarantaine niet nodig is.

We scherpen het bron- en contactonderzoek aan voor kinderen tot en met 12 jaar aan, om zo sneller en steviger te kunnen reageren wanneer een besmetting wordt gesignaleerd binnen een klas. Het is hiervoor zeer belangrijk om alert te zijn op klachten bij kinderen, en deze kinderen hierna meteen te laten testen. Contacten van iemand op school met COVID-19 krijgen nu eerder en vaker het advies om zich te laten testen. Door eerder en vaker te testen sporen we mensen die besmettelijk zijn sneller/earder op en kunnen zij ook sneller/earder in isolatie. Hierdoor wordt verspreiding naar anderen voorkomen. Het aangescherpte BCO zal dus gepaard gaan met sneller en vaker testen.

Sneller en vaker testen

Voor onderwijsmedewerkers zoals leraren, schoolleiders en assistenten geldt op dit moment dat zij voorrang hebben bij het testen en gebruik kunnen maken van de teststraten met prioriteit. Dat blijft zo, en geldt nu ook voor medewerkers van de kinderopvang. Hiernaast starten we met sneltesten bij leraren en onderwijsondersteuners in het primair onderwijs, speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs, op scholen zelf. Het sneltesten, een test waarbij de uitslag sneller bekend is, schalen we op. We starten in de loop van volgende week op de eerste scholen met sneltesten voor personeel. Op basis van deze ervaringen breiden we dit stap voor stap uit. Een landelijk aanbod hopen we binnen 3 maanden te kunnen realiseren.

Tenzij de GGD dit adviseert vanuit BCO of een uitbraakonderzoek, vinden we het testen van kinderen onder de 12 jaar die geen klachten hebben op dit moment niet wenselijk. Het RIVM onderzoekt wel de mogelijkheid voor het afnemen van minder ingrijpende testen, zoals de adem- of speekseltesten. Deze test is minder bezwaarlijk voor een kind. Wanneer gevalideerde adem- of speekseltest beschikbaar zijn, zullen we het sneller testen van kinderen en/of de inzet van deze testen bij onderwijspersoneel heroverwegen.

Nieuwe maatregelen

Om scholen te helpen om verantwoord open te zijn, heeft het RIVM nadere richtlijnen gepubliceerd in een zogeheten generiek kader. Met deze noodzakelijke maatregelen moeten contactmomenten tussen leraren en leerlingen worden beperkt. Deze nieuwe richtlijnen zijn per 8 februari van kracht, en zijn vastgelegd in het servicedocument en de protocollen die scholen opvolgen. Een paar voorbeelden:

- gespreide pauzes, begin- en eindtijden voor groepen leerlingen;
- adviezen wanneer mondkapjes kunnen worden overwogen;
- vaak een gezondheidscheck voor personeel, de vragenlijst over mogelijke klachten;
- waar mogelijk éénrichtingverkeer voor de doorstroom in en om de school;
- Scholen kijken of leerlingen in kleinere groepen kunnen worden ingedeeld, om de contactmomenten verder te beperken.

Deze maatregelen gelden ook voor het speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs, hoewel ik begrijp dat hier specifieke situaties kunnen bestaan

waar maatwerk nodig is. De maatregelen voor leerlingenvervoer blijven gelden. Ik raad scholen dringend aan om contact te zoeken met de regionale GGD om advies hierover in te winnen, de meeste regionale GGD'en hebben teams voor scholen en jeugd, speciaal om scholen hierbij te adviseren. Ik begrijp het als scholen aan het eind van deze week één of twee dagen willen nemen om alles goed in te regelen en dus minder of geen afstandsonderwijs bieden. De Onderwijsinspectie houdt hier rekening mee, zoals ze de hele afgelopen periode corona hebben meegenomen in hoe ze scholen tegemoet treden. Dit geldt ook voor de leerplichtambtenaren. Stem het wel goed af met de medezeggenschap.

Bestaande maatregelen blijven van kracht

Net als in de rest van de samenleving zijn de basisregels nog steeds de beste manier om de verspreiding van het virus in te dammen. Blijf thuis bij klachten en laat je testen, was de handen en houd afstand. Denk hieraan, ook in de lerarenkamer, dat is op dit moment geen plek om samen te komen. Andere zaken dan les aan leerlingen, zoals werkoverleg, teammiddagen, ouderavonden en open dagen voor leerlingen én ouders kunnen niet op school plaatsvinden. Als een schoolbestuur zijn personeel verplicht om fysiek aanwezig te zijn voor andere zaken dan lesgeven, dan wordt tegen de richtlijnen in gehandeld. Voor leraren in de risicogroepen geldt dat ze niet verplicht mogen worden om fysiek les te geven.⁴ Onderwijspersoneel dat door specifieke persoonlijke omstandigheden - en ondanks de al genomen maatregelen - toch zorgen hebben, bijvoorbeeld vanwege een kwetsbare partner of kind, adviseer ik om met je schoolleider in overleg te gaan en te blijven. Samen kunnen jullie kijken hoe deze zorg het beste kan worden weggenomen; dit kunnen we niet allemaal vanuit Den Haag regelen. Blijf met elkaar in gesprek: leraren, ouders, schoolleiders en bestuurders. Blijf je best doen om elkaar te begrijpen en te helpen. Mochten leraren, schoolleiders en bestuurders er soms niet uitkomen, dan kunnen jullie je wenden tot de bonden, de PO-Raad en de AVS. Zij hebben aangegeven met specifieke gevallen aan de slag te willen gaan en advies te geven waar dat nodig is.

Tot slot: blijf het samen doen.

Ons land gaat door een ongekend zware periode, waarin het belangrijk is om door te zetten en elkaar te blijven steunen. Ik realiseer me dat deze nieuwe richtlijnen weer flink wat organisatie vergen in de school, maar het is noodzakelijk om de kinderen weer fysiek les te kunnen geven, en dat is waar we het voor doen. Ik ben jullie zeer dankbaar voor jullie inzet. Ik kan jullie verzekeren dat ik zal doen wat ik kan om jullie daarbij te ondersteunen.

Met vriendelijke groet,

de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,

Arie Slob

⁴ <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/risicogroepen>